

Rozkład materiału z dwustopniowym planem wynikowym – klasa 6

Temat, cele główne, założenia	npp*	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Zaproszenie do sztuki						
1. Wszyscy artyści rysują. O dziedzinach plastyki. Zabawa plastyczna – rozmowa między artystami różnych dziedzin sztuki: O wyższości...	2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • malarstwo • grafika • rysunek • rzeźba • architektura • rzemiosło artystyczne • wzornictwo przemysłowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Plastyka 6</i> • reprodukcje z podręcznika i CD-ROM-u przedstawiające dzieła sztuki reprezentujące różne dziedziny • zdjęcia artystów przy pracy i najbardziej charakterystycznych narzędzi artystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie – zabawa plastyczna: szkic czarno-biały lub kolorowy (do wyboru) kredkami, cienkopisem, ołówkiem • dyskusja • podsumowanie, omówienie ćwiczeń (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia rysunku, szkicu, pomysłu w pracy artystów różnych dziedzin • orientacyjne określanie zakresu dziedzin sztuk plastycznych oraz ich cech charakterystycznych, niektórych stosowanych środków wyrazu artystycznego, technik, sposobu pracy, narzędzi artystycznych określonej dziedziny sztuki • prosty, krótki opis niektórych dzieł różnych dziedzin sztuki • uczestniczenie w dyskusji • tworzenie prostego szkicu przedstawiającego artystę określonej dziedziny sztuki z wybranymi narzędziami 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie różnorodnego znaczenia rysunku jako sposobu określania ogólnej koncepcji, szkicu pomysłu dzieła u artystów różnych dziedzin sztuki • precyzyjne określanie zakresu dziedzin sztuk plastycznych oraz ich zasadniczych, ważnych, specyficznych cech charakterystycznych oraz środków wyrazu stosowanych przez artystów określonej dziedziny sztuki, sposobu pracy i ważnych narzędzi kilku różniących się od siebie technik • ciekawe, rozbudowane opisywanie dzieł plastycznych wykonanych w ramach poznanych dziedzin sztuki • aktywne uczestniczenie w rozmowie, dyskusji o wartości, walorach określonych dziedzin plastyki, przedstawianie upodobań plastycznych, zainteresowania sztuką • tworzenie oryginalnego, ciekawego zaskakującego komiksowego rysunku ukazującego artystę określonej dziedziny sztuki przy pracy

* Numery treści nauczania w nowej podstawie programowej

O grafice						
2. Sztuka od kuchni. Oglądamy film <i>W pracowni grafika</i> . Jak powstaje dzieło graficzne – kolejne etapy. „Ślady i cienie liter” (frotaż) lub „Drzewa. Bukiety kwiatów” (odbitki)	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • kopia • powielenie • grafika • grafik • kreska • matryca • odbitka • prasa graficzna • druk • druk wypukły, drzeworyt, linoryt, dłuto • druk wklęsły, akwaforta, rylec • druk płaski, litografia, kredka litograficzna, tusz litograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 1. <i>Przypomnienie wiadomości o grafice</i>, s. 6–7 • film <i>W pracowni grafika</i> z CD-ROM-u • reprodukcje dzieł graficznych z CD-ROM-u i innych źródeł • wybrane książki, plakaty, komiksy • zeszyt ćwiczeń: 1. <i>Odbitka graficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji i filmu • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: frotaż lub odbitki unikatowe z przekrojonych warzyw • podsumowanie, ekspozycja prac (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie źródeł powstawania i cech grafiki jako dziedziny sztuki • orientacyjna znajomość materiałów, narzędzi i technik graficznych, • orientacyjne określanie podziału pracy grafika na dwa etapy, oryginału w grafice • orientacyjne określania cech druku wypukłego, wklęsłego, płaskiego • orientacyjne rozpoznawanie, jakimi technikami zostały wykonane oglądane dzieła • wykonywanie prostej pracy techniką frotażu, zastosowanie uproszczonej kompozycji z niewielkiej ilości elementów • stworzenie prostej kompozycji, odbitki unikatowej z przekrojonych warzyw 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie różnych źródeł powstawania grafiki jako dziedziny sztuki i jej związków z innymi dziedzinami plastyki na płaszczyźnie • dokładne określanie, dobra znajomość i rozumienie znaczenia dwuetapowego procesu twórczego, sposobu tworzenia odbitki, oryginału w grafice, określanie ilości oryginalnych dzieł z jednej matrycy, zauważanie różnicy w zakresie pojęcia oryginału w grafice w stosunku do innych dziedzin plastyki • dobra znajomość materiałów, narzędzi i technik graficznych, rozumienie podziału technik graficznych na druk wklęsły, płaski i wypukły na podstawie oglądanego filmu • trafne rozpoznawanie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami na podstawie występujących w nich kresek i plam • wykonanie oryginalnej, wieloelementowej kompozycji frotażu • stworzenie oryginalnej, wieloelementowej odbitki unikatowej – kompozycji kwiatowej powstałej w wyniku odbicia przekrojonych warzyw
3. Druk wypukły. „Świat dinozaurów” (odbitki z materiałów o zróżnicowanej fakturze) lub „Spacer do parku” (odbitki z płytki gipsowej)	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • grafika • druk, nakład • prasa • matryca (płyta graficzna) • odbitka 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 2. <i>Druk wypukły</i>, s. 8–10 • reprodukcje dzieł graficznych druku wypukłego z CD-ROM-u i innych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • prezentacja reprodukcji 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie specyfiki grafiki i druku wypukłego, technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego • opisywanie wybranego dzieła graficznego druku wypukłego w uproszczony sposób • orientacyjne porównywanie druku wypukłego z innymi rodzajami druku poznanymi na filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne, precyzyjne określanie specyfiki grafiki i druku wypukłego, dobra znajomość technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego • opisywanie różnych dzieł graficznych druku wypukłego przy zauważaniu jego specyfiki i charakterystycznych dla niego środków wyrazu artystycznego

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> druk wypukły, drzeworyt, linoryt, gipsoryt dluto 	<ul style="list-style-type: none"> zdjęcia materiałów i narzędzi do wykonania druku wypukłego, zdjęcia prasy graficznej zeszyt ćwiczeń: 1. <i>Odbitka graficzna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: odbitki z materiałów o zróżnicowanej fakturze lub odbitki z gipsu prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie z przypomnienia i wyobraźni kompozycji techniką druku wypukłego z materiałów o zróżnicowanej fakturze, niewielkiej ilości elementów, schematycznych formach tworzenie kilkuelementowej kompozycji graficznej techniką gipsorytu 	<ul style="list-style-type: none"> porównywanie wielu cech grafik druku wypukłego z innymi rodzajami druku w grafice artystycznej na podstawie filmu i oglądanych reprodukcji tworzenie oryginalnej, bogatej, złożonej kompozycji techniką druku wypukłego z materiałów o zróżnicowanej fakturze, o dużym zróżnicowaniu i ciekawym doborze struktury faktur, wykazywanie się kreatywnością i wyobraźnią podczas wykonywania pracy tworzenie oryginalnej kompozycji gipsorytu ciekawie oddającej temat, wykorzystującej możliwości techniki (różnicowanie kresek, kontrasty walorowe)
4. Druk wklęsły. „W gąszczu roślin – traw, kwiatów, zbóż” (odbitki linii papilarnych dłoni)	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> grafika, druk prasa graficzna matryca (płyta graficzna), odbitka druk wklęsły (miedzioryt, ceratoryt) rylec 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 3. <i>Druk wklęsły</i>, s. 11–13 wybrane z CD-ROM-u i innych źródeł reprodukcje dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego zdjęcia lub eksponaty: prasa graficzna, rylec, płytki metalowe zeszyt ćwiczeń: 2. <i>Warsztat graficzny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: barwne odbitki linii papilarnych dłoni uzupełnione pastelami suchymi prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość dwuetapowego procesu powstawania dzieł graficznych orientacyjne określanie techniki druku wklęsłego, rodzaju matrycy i stosowanych narzędzi, porównywanie jej z drukiem wypukłym proste opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego wykonanie prostej kompozycji wykorzystującej linie papilarne dłoni jako „matryce” do druku wklęsłego, przedstawienia roślin 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość dwuetapowego procesu powstawania dzieł graficznych dokładne określanie techniki druku wklęsłego, rodzaju matryc, stosowanych narzędzi, porównywanie rodzajów matryc, sposobu tworzenia odbitki, narzędzi, wyglądu kresek, sposobu tworzenia plam na płycie i odbitce ciekawe, rozbudowane opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego wykonanie oryginalnej, wieloelementowej kompozycji wykorzystującej linie papilarne dłoni jako „matryce” do wykonania odbitki druku wklęsłego, uzupełnianie odbitki ciekawymi elementami rysunkowymi wykonanymi suchymi pastelami

AUTOR: Beata Mikulik

<p>5. O akwafortcie. Oglądamy znane dzieła graficzne, Albumik o twórczości znanego grafika lub opis i rysunkowa interpretacja wybranego dzieła graficznego</p>	<p>1.2 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafika, grafik • matryca (płyta graficzna), odbitka • prasa graficzna • druk wklęsły • akwaforta 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 4. <i>O akwafortcie</i>, s. 14–16 • reprodukcje z CD-ROM-u przedstawiające wybrane dzieła graficzne A. Dürera, Rembrandta, F. Goi • albumy z reprodukcjami dzieł graficznych • film <i>W pracowni grafika</i> z CD-ROM-u (fragment o akwafortcie) • komputer z dostępem do internetu • Jerzy Werner, <i>Podstawy technologii malarstwa i grafiki</i>, Warszawa–Kraków 1985 • <i>Słownik szkolny. Malarze, rzeźbiarze, architekci</i>, Warszawa 1993 • zeszyt ćwiczeń: 2. <i>Warsztat graficzny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: albumik, plakat lub gazetka o A. Dürerze, Rembrandcie, F. Goi, szkice na podstawie wybranych grafik • prezentacja ćwiczeń (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość dwuetapowego procesu powstawania grafiki • orientacyjne określanie technik druku wklęsłego, specyfiki wykonywania akwaforty jako trawionej techniki druku wklęsłego • opisywanie grafik wykonanych techniką akwaforty w krótki i prosty sposób • wykonanie prostego albumiku, plakatu lub gazetki na temat twórczości wybranego grafika, łączenie tekstu, form graficznych i ilustracji, posługiwanie się informacjami z wybranych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość dwuetapowego procesu powstawania grafiki • dobra znajomość i precyzyjne określanie technik druku wklęsłego, dokładne określanie etapów, czynności podczas wykonywania akwaforty – trawionej techniki druku wklęsłego • dokładne, ciekawe opisywanie dzieł graficznych wykonanych techniką druku wklęsłego (wygląd kresek, sposób tworzenia plam, kompozycja) • wykonanie ciekawego albumiku, plakatu lub gazetki na temat twórczości wybranego grafika, odpowiednie łączenie ciekawie opracowanego tekstu z dobrze dobranymi elementami graficznymi, ilustracjami i ciekawymi szkicami • umiejętność posługiwanie się informacjami zawartymi w różnych źródłach, wybieranie istotnych wiadomości z publikacji książkowych i internetu
<p>6. Druk płaski. Druk płaski z niespodzianką. Monotypia. „Na scenie – występ, koncert, przedstawienie” lub „Kolorowy deszcz, kolorowy wiatr”</p>	<p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grafika • druk • matryca (płyta graficzna), odbitka • druk płaski • litografia, monotypia • kredka litograficzna, tusz litograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik : 5. <i>Druk płaski</i>, s. 17–18; 6. <i>Druk płaski z niespodzianką</i>, s. 19–20 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji, filmu • praca z tekstem • rozmowa nauczająca 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice, • orientacyjne określanie specyfiki druku płaskiego, litografii, materiałów i narzędzi • poznawanie monotypii jako grafiki jednej odbitki 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość grafiki, dwuetapowego sposobu powstawania dzieł w grafice • dokładne określanie na podstawie lekcji i filmu specyfiki druku płaskiego(litografii), dobra znajomość jego etapów oraz używanych materiałów i narzędzi

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> reprodukcje z CD-ROM-u i albumów przedstawiające grafiki wykonane technikami druku płaskiego – litografię i monotypię film <i>W pracowni grafika</i> z CD-ROM-u – fragment o litografii zeszyt ćwiczeń: <i>2. Warsztat graficzny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenie plastyczne: monotypia graficzna lub malarska prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonywanie prostych porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim w grafice krótkie, uproszczone opisywanie dzieł graficznych wykonywanych techniką druku płaskiego i innymi technikami wykonywanie uproszczonej kompozycji monotypii barwnej opartej na plamie malarskiej lub monotypii graficznej opartej na kresce, schematyczne podejście do tematu 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie specyficznego charakteru monotypii jako grafiki jednej odbitki dokonywanie wielu porównań między drukiem wypukłym, wklęsłym i płaskim (określanie technik, materiałów, narzędzi, wyglądu odbitek) ciekawe, rozbudowane omawianie, opisywanie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami, w tym technikami druku płaskiego – litografii i monotypii wykonywanie ciekawej, oryginalnej monotypii malarskiej (barwnej) lub opartej na kresce monotypii graficznej, ciekawe ukazanie tematu
Lekcja plenerowa						
7. Wycieczka. Wprowadzenie do rozważań o świetle w dziele sztuki. „Drzewa, ludzie i ich cienie na tle krajobrazu” (szkice i zdjęcia)	1.1 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> barwa walor barwy mocny i słaby walor 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <i>7. O walorze</i>, s. 22–25 plener, krajobraz o zróżnicowanym charakterze, np. drzewa, krzewy w parku, las aparat fotograficzny, np. cyfrowy 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka obserwacja natury ćwiczenie plastyczne w plenerze: rysunek ołówkiem lub prace barwne pastelami olejnymi, fotografowanie pejzaży podsumowanie, omówienie ćwiczeń i obserwacji (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonywanie prostych obserwacji natury, barw, światła, waloru, orientacyjne porównywanie barw o zróżnicowanym walorze orientacyjne określanie proporcji przedmiotów, komponowanie prostej pracy barwnej inspirowanej naturą lub na podstawie jej obserwacji, próba nawiązania do różnic walorowych w naturze oraz próba zachowania równowagi kompozycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> wnikliwe obserwowanie natury: barw, światła, waloru obiektów, porównywanie barw o zróżnicowanym walorze określanie właściwych proporcji obiektów obserwowanych w naturze, szkicowanie ich i komponowanie w ciekawej, barwnej pracy plastycznej inspirowanej naturą lub wykonanej na podstawie dokładnej obserwacji natury, określanie odpowiednich różnic walorowych w kompozycji na podstawie natury, zachowanie równowagi kompozycyjnej w pracy

O światło w dziele sztuki

<p>8. O walorze. „Światła latarni morskiej na morzu”, „Światła w nocnym pejzażu na wsi i w mieście”, „Światła samochodów w nocy” lub „Portret jak czarno-białe zdjęcie”</p>	<p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • walor barwy, walor plamy • jasność barwy, jasność plamy, • nasycenie barwy, nasycenie plamy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 7. <i>O walorze</i>, s. 22–25 • reprodukcje z CD-ROM-u i innych źródeł przedstawiające dzieła czarno-białe i kolorowe o zróżnicowanym walorze • zdjęcia nocnych pejzaży • reprodukcja barwna i czarno-biała znanego obrazu • zeszyt ćwiczeń: 3. <i>Gama walorowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji i zdjęć • rozmowa nauczająca • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: rysunek, miękkim ołówkiem lub mozaika z czarno-białych gazet • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość i orientacyjne określanie pojęcia waloru, jasności i nasycenia barwy • zauważanie niektórych różnic walorowych, jasności i nasycenia barw podczas oglądania zdjęć oraz czarno-białych i barwnych reprodukcji dzieł • stosowanie zróżnicowanego waloru w prostej kompozycji czarno-białej lub mozaice z czarno-białych gazet 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i precyzyjne określanie pojęcia waloru, porównywanie waloru różnych barw, określanie związku waloru z jasnością i nasyceniem barwy, porównywanie jasności i nasycenia różnych barw • zauważanie i dokładne określanie różnic walorowych, jasności, nasycenia barwy podczas oglądania zdjęć oraz czarno-białych i barwnych reprodukcji dzieł • celowe posługiwanie się zróżnicowaniem walorowym w oryginalnej pod względem formy plastycznej i pomysłu kompozycji – rysunku miękkim ołówkiem lub mozaice z gazet, wykorzystywanie możliwości wybranej techniki pracy
<p>9. Świat trójwymiarowy. Jak pokazać płaskie kształty, a jak przestrzenne formy? „Martwa natura – warzywa i owoce, naczynia na stole”</p>	<p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • walor • plama • stopniowanie waloru (osłabianie i wzmacnianie) • cieniowanie, światłocień • jasność barwy, nasycenie barwy • twardy i miękki modelunek światłocieniowy • wąska gama kolorystyczna, akcent kolorystyczny • kompozycja zamknięta i otwarta 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 8. <i>Świat trójwymiarowy</i>, s. 26–30 • reprodukcje z CD-ROM-u i albumów, w których widać różnice walorowe światłocienia i cieniowania • owoce, warzywa, naczynia kuchenne, duży brystol lub tkanina do ułożenia martwej natury i stworzenia tła • lampka biurowa 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca tekstem • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: wycinanka z kolorowego papieru i praca suchymi pastelami • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania, światłocienia • określanie prostych związków cieniowania i światłocienia z przedstawianiem przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie w obrazach i rysunkach • uproszczone wyjaśnianie pojęć miękkiego i twardego modelunku, kontrastów walorowych w przedstawianiu przedmiotów na płaszczyźnie • zauważanie światłocienia cieniowania, modelunku światłocieniowego w wybranych, niektórych częściach dzieł malarskich i rysunkowych 	<ul style="list-style-type: none"> • precyzyjne określanie pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania, światłocienia • określanie związków i znaczenia światłocienia i cieniowania dla przedstawiania przestrzenności przedmiotów na płaszczyźnie w obrazach i rysunkach • precyzyjne wyjaśnianie pojęć miękkiego i twardego modelunku, kontrastów walorowych w przedstawianiu przedmiotów na płaszczyźnie • zauważanie światłocienia, cieniowania, modelunku światłocieniowego w dziełach malarskich i rysunkowych o zróżnicowanej formie i tematyce

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> zeszyt ćwiczeń: <ol style="list-style-type: none"> Gama walorowa, Światłocień 		<ul style="list-style-type: none"> tworzenie prostej kompozycji martwej natury z plam barwnych bez modelunku w formie wycinanki oraz nawiązującej do niej prostej, barwnej kompozycji martwej natury z zastosowaniem cieniowania pastelami suchymi, próba określania związku różnic walorowych z kierunkiem padającego światła w rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnej kompozycji martwej natury z plam barwnych bez modelunku w formie wycinanki oraz nawiązującej do niej oryginalnej kompozycji martwej natury, z owoców i codziennych przedmiotów z zastosowaniem cieniowania pastelami suchymi, trafne określanie związku różnic walorowych z kierunkiem padającego światła w rysunku
10. Światło w rzeźbie. Nadchodzą święta, nadchodzi zima. „Szopka krakowska” lub „Krajobraz – biały las” (relief)	1.1 1.2 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> walor światłocień faktura bryła 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: <ol style="list-style-type: none"> Światło w rzeźbie, s. 31–32 zdjęcia z CD-ROM-u przedstawiające wybrane rzeźby i płaskorzeźby w mocnym oświetleniu pogłębiającym efekty światłocieniowe latarka lub lampka biurowa aparat fotograficzny, np. cyfrowy zdjęcia szopek krakowskich oraz zabytkowych budowli Krakowa Zeszyt ćwiczeń: <ol style="list-style-type: none"> Światłocień 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka ćwiczenie prezentacja reprodukcji praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: barwny lub biały relief z papieru o zróżnicowanej fakturze prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie i płaskorzeźbie o zróżnicowanej formie, orientacyjna znajomość wpływu światła na pogłębianie różnic walorowych w kształtowaniu bryły omawianie wybranej rzeźby lub płaskorzeźby, w której charakter bryły wydobywany jest przez światło (orientacyjne określanie jej faktury, kształtów, linii) tworzenie prostego białego lub wielobarwnego reliefu z papieru kolorowego i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze nawiązywanie do wybranego zabytku, legendy w szopce krakowskiej lub elementu związanego z porą roku w prostej monochromatycznej kompozycji przedstawiającej zimowy las 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie i płaskorzeźbie o zróżnicowanej formie, dobra znajomość wpływu światła na pogłębianie różnic walorowych w kształtowaniu bryły omawianie kilku rzeźb o zróżnicowanych tematach, z różnych materiałów, w których charakter bryły jest wydobywany przez światło (określanie różnic faktury, kształtów, linii) tworzenie oryginalnego białego lub wielobarwnego reliefu z papieru kolorowego i innych materiałów o zróżnicowanej fakturze twórcze inspirowanie się polskimi tradycjami świątecznymi, legendami i zabytkami Krakowa w szopce krakowskiej lub porą roku w wieloelementowej monochromatycznej kompozycji przedstawiającej zimowy las

O przestrzeni w obrazie

<p>11. Najstarsze opowiadania o świecie i przestrzeni. Jak przedstawić to, co bliżej, i to, co dalej, w układzie rzędowym, pasowym i kulisowym. Współczesna opowieść w układzie pasowym</p>	<p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • układ rzędowy • kompozycja, układ pasowy • układ kulisowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 10. <i>Układ rzędowy, pasowy i kulisowy</i>, s. 35–37 • reprodukcje z CD-ROM-u, w których widoczne są różne sposoby przedstawienia przestrzeni 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami olejnymi lub kredkami akwarelowymi z konturem cienkopisem • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość najstarszych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach, na płaszczyźnie, orientacyjne określanie ich znaczenia dla ukazywania trójwymiarowości świata na płaszczyźnie • rozumienie i orientacyjne precyzowanie pojęć: układ rzędowy, pasowy, kulisowy • omawianie na prostych przykładach niektórych zasad poznanych sposobów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie • tworzenie schematycznych szkiców ilustrujących przedstawianie obiektów w układzie, rzędowym, pasowym, kulisowym • tworzenie uproszczonej kompozycji pasowej na wybrany temat współczesny 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość najstarszych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach, na płaszczyźnie, dobra znajomość ich znaczenia dla ukazywania trójwymiarowości świata na płaszczyźnie • dobre rozumienie i precyzowanie pojęć: układ rzędowy, pasowy, kulisowy • omawianie zasad poznanych rodzajów przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie na różnych przykładach • tworzenie szkiców trafnie ilustrujących przedstawianie obiektów i przestrzeni w układzie rzędowym, pasowym, kulisowym • tworzenie przemyślanej, oryginalnej kompozycji pasowej, trafnie ilustrującej wybraną tematykę współczesną
<p>12. Perspektywa linearna. Przestrzeń i bryły w perspektywie linearnej. „Fantastyczne miasto robotów” lub „Wycieczka w autobusie”</p>	<p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń • perspektywa linearna • perspektywa żabia • perspektywa z lotu ptaka • perspektywa boczna • perspektywa ukośna • skróty perspektywiczne • linia horyzontu, (horyzont malarski) • światłocień, twardy modelunek światłocieniowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 11. <i>Perspektywa linearna</i>, s. 38–43 • wybrane z CD-ROM-u i innych źródeł reprodukcje dzieł z widoczną perspektywą linearną • duże kartonowe pudełko, przedmiot o kształcie walca • zeszyt ćwiczeń: 5. <i>Bryła w przestrzeni</i>, 6. <i>Perspektywa – gdzie to się zbiega?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: rysunek węgłem lub miękkim ołówkiem albo praca barwna kredkami ołówkowymi lub pastelami suchymi • prezentacja i omówienie prac uczniów (indywidualna lub grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie zasad perspektywy linearnej • orientacyjne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, żabiej i z lotu ptaka, obserwowanie skrótów perspektywicznych, linii horyzontu, punktu zbiegu linii • zauważanie i opisywanie niektórych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach • tworzenie prostej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której zastosowane są częściowo zasady perspektywy linearnej i elementy światłocienia 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość zasad perspektywy linearnej jako sposobu przedstawiania przestrzeni na płaszczyźnie • dokładne określanie sposobu przedstawiania przestrzeni w perspektywie centralnej i bocznej, żabiej i z lotu ptaka, wnikliwe obserwowanie skrótów perspektywicznych, linii horyzontu, punktu zbiegu linii • zauważanie i opisywanie wielu istotnych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach • tworzenie ciekawej wieloelementowej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której w konsekwentny i przemyślany sposób zostały zastosowane zasady perspektywy linearnej i wykorzystany światłocień

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
13. O perspektywie powietrznej. „Mgły w górach, nad morzem i w lesie. Kolorowa i błękitna przestrzeń – jak powietrze zmienia barwy w przestrzeni”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> przestrzeń perspektywa powietrzna plama barwy chłodne 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 12. <i>O perspektywie powietrznej</i>, s. 44–45 reprodukcje dzieł malarskich z CD-ROM-u i innych źródeł, w których widoczna jest perspektywa powietrzna półprzezroczysta kalka techniczna A3 duże zdjęcia gór, krajobrazów, malarstwa pejzażowego z albumów zeszyt ćwiczeń: 7. <i>Perspektywa – blisko... dalej...</i> najdalej; 8. <i>Perspektywa – dal spowita w błękit</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego rozmowa nauczająca praca z tekstem ćwiczenie plastyczne: praca pastelami suchymi lub kredkami akwarelowymi/akwarelami prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie zasad perspektywy powietrznej i jej znaczenia wskazywanie niektórych cech perspektywy powietrznej w wybranym obrazie tworzenie prostej kompozycji pejzażowej, w której zastosowane są elementy perspektywy powietrznej posługiwanie się techniką rysowania suchymi pastelami albo kredkami akwarelowymi lub akwarelami w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie zasad perspektywy powietrznej i jej znaczenia dla przedstawienia głębi w obrazie, wyjaśnianie przyczyn zmiany kolorystyki obiektów w miarę oddalenia od oka widza wskazywanie sposobu zastosowania perspektywy powietrznej w dziełach malarskich o zróżnicowanym charakterze tworzenie oryginalnej kompozycji pejzażowej, w której dla pokazania przestrzeni zastosowana została perspektywa powietrzna wykorzystywanie różnych możliwości techniki rysowania pastelami suchymi albo kredkami akwarelowymi lub akwarelami w tworzonej pracy plastycznej
14. Perspektywa malarska i plany. „Cztery pory roku – świat widziany przez ptaki, liście, krople deszczu, śnieżynki”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> przestrzeń plany obrazu perspektywa kulisowa perspektywa malarska 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik, 13. <i>Perspektywa malarska i plany w obrazie</i>, s. 46–48 reprodukcje dzieł malarskich z CD-ROM-u i innych źródeł, w których widoczna jest perspektywa kulisowa, plany 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca tekstem prezentacja reprodukcji rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi z kolażem z kolorowego papieru 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie znaczenia planów w ukazywaniu przestrzeni w obrazie oraz ich związku z układem kulisowym orientacyjne określanie znaczenia kolorów przedmiotów w ukazywaniu przestrzeni w perspektywie malarskiej orientacyjne określanie znaczenia temperatury barw przedmiotów w perspektywie malarskiej 	<ul style="list-style-type: none"> precyzyjne określanie znaczenia planów w ukazywaniu przestrzeni w obrazie oraz ich związku z układem kulisowym dokładne określanie znaczenia kolorów przedmiotów w ukazywaniu przestrzeni w perspektywie malarskiej znajomość i dokładne określanie związku temperatury barw przedmiotów z ich umiejscowieniem w przestrzeni w perspektywie malarskiej

			<p>obrazu, perspektywa malarska</p> <ul style="list-style-type: none"> • kilka sznurków o długości 1,5–2 m 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie prostej kompozycji barwnej przedstawiającej pory roku, w której przestrzeń ukazana jest za pomocą planów i perspektywy malarskiej • posługiwanie się wybraną techniką (pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi oraz kolażem) 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie wybraną techniką oryginalnej, interesującej pod względem formy plastycznej kompozycji barwnej ukazującej pory roku, w której przestrzeń ukazana została za pomocą planów i perspektywy malarskiej (pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi z kolażem)
--	--	--	---	--	---	---

Kalendarz świąteczny

<p>15. Wielkanoc. Śmigus-dyngus. Ilustrowanie dawnych tradycji wielkanocnych (malowanie na szkle, folii) lub „Kartka świąteczna” (linoryt, gipsoryt)</p>	<p>1.1 1.2 2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka ludowa (ludowe rzemiosło, malarstwo, grafika) • tradycja ludowa • skansen • etnografia • kompozycja • szeroka, wąska gama barw, akcent kolorystyczny, kontur • walor, twardy modelunek światłocieniowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 2. <i>Druk wypukły</i>, s. 8–10 • reprodukcje dzieł sztuki ludowej, ludowego rzemiosła, wielkanocnych dekoracji świątecznych, zdjęcia strojów ludowych, eksponaty – przedmioty ludowego rzemiosła • drewniany manekin z ruchomymi stawami 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji i eksponatów • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: malarstwo na folii albo odbitki techniką gipsorytu lub linorytu • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • znajomość niektórych tradycji świątecznych związanych z Wielkanocą i regionem zamieszkania • ilustrowanie świątecznych tradycji ludowych w prostej kompozycji na szkle, pleksi lub folii albo na prostej odbitce wykonanej techniką linorytu lub gipsorytu 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość tradycji świątecznych związanych z Wielkanocą, regionalnych świątecznych motywów dekoracyjnych • ilustrowanie świątecznych tradycji ludowych w oryginalnej wieloelementowej kompozycji na szkle lub folii albo w ciekawie zakomponowanej odbitce wykonanej techniką linorytu lub gipsorytu
--	--	---	---	---	---	---

O instytucjach kultury

<p>16. Muzeum – świątynia sztuki. Rozmowa: po co są tworzone muzea i galerie? Aranżacja przestrzeni wystawy prac uczniów – projekt wystawy i wernisażu</p>	<p>1.1 1.2 2.1 2.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • muzeum • galeria • skansen • zabytki • dzieła sztuki • eksponaty, obiekty, dobra kulturalne • wernisaż 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 14. <i>Muzeum i galeria</i>, s. 50–54 • zdjęcia z CD-ROM-u przedstawiające wybrane muzea i eksponaty z ich kolekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • rozmowa, dyskusja • ćwiczenie plastyczne: szkice kredkami ołówkowymi lub kredkami akwarelowymi z konturem cienkopisem 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość i określanie znaczenia oraz zadań instytucji kultury: muzeum, galerii, skansenu • orientacyjna znajomość różnych rodzajów muzeów i pojęć: dobra kultury, zabytki sztuki • określanie niektórych różnic i dokonanie prostych porównań zadań i specyfiki muzeum oraz galerii • orientacyjne określanie znaczenia wernisażu, aranżacji wystawy, katalogu 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i określanie znaczenia oraz zadań instytucji kultury: muzeum, galerii, skansenu • dobra znajomość różnych rodzajów muzeów i dokładne precyzowanie pojęć: dobra kultury, zabytki sztuki • określanie istotnych różnic i dokonywanie różnorodnych porównań dotyczących zadań i specyfiki działalności muzeum i galerii • znajomość różnorodności działań galerii
--	------------------------------------	--	--	--	---	---

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń wystawiennicza, aranżacja wystawy • katalog wystawy 		<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja i omówienie prac uczniów (indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie schematycznego projektu niewielkiej, prostej wystawy własnych prac, zaprojektowanie prostego katalogu i zaproszenia na wystawę 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość i określanie znaczenia wernisażu, aranżacji wystawy, katalogu • stworzenie oryginalnego, złożonego projektu wystawy własnych prac, zaprojektowanie ciekawego katalogu i zaproszenia na wystawę
17. Skansen – muzeum na wolnym powietrzu. Szkice architektury drewnianej i wyrobów ludowego rzemiosła. Moda na sztukę ludową – zdobienie przedmiotów inspirowane dekoracjami ludowymi	1.1 1.2 2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • skansen, park etnograficzny • etnografia • sztuka ludowa, ludowe rzemiosło • budownictwo ludowe, architektura wiejska 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 15. <i>Skansen</i>, s. 55–56 • zdjęcia z CD-ROM-u przedstawiające wybrane skanseny, wyroby ludowego rzemiosła • duże arkusze kolorowego brystolu, taśmy klejące, nożyczki 	Lekcja w sali: <ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja materiału ilustracyjnego • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: malarstwo na tkaninie, porcelanie użytkowej Lekcja w skansenie: <ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • zwiedzanie skansenu • ćwiczenie plastyczne: szkice miękkim ołówkiem • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna lub grupowa, zbiorowa)	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie specyfiki skansenu i jego zadań • dokonywanie prostych porównań cech i zadań skansenu, muzeum i galerii • znajomość wybranych cech dzieł sztuki ludowej • tworzenie prostych, schematycznych dekoracji inspirowanych sztuką ludową na przedmiotach użytkowych • wykonywanie prostych szkiców lub fotografii zabytków w skansenie 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie specyfiki skansenu i jego zadań • porównywanie istotnych cech i zadań skansenu, muzeum i galerii • dobra znajomość cech dzieł sztuki ludowej • tworzenie ciekawych pod względem formy plastycznej, złożonych dekoracji inspirowanych sztuką ludową na przedmiotach użytkowych • wykonywanie ciekawych szkiców lub fotografii zabytków w skansenie, zachowywanie odpowiednich proporcji w rysunku i ciekawej kompozycji w fotografii

Media w sztuce, sztuka w mediach

<p>18. O historii fotografii i jej rodzajach. Przekaz idei i myśli w fotografii – oryginalne zdjęcia kreacyjne. Światło w fotografii. „Możliwe i niemożliwe” (fotomontaż)</p>	<p>2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> fotografia, fotografia cyfrowa plan fotograficzny kadr, kompozycja kadru (symetryczna, asymetryczna), światło, faktura fotografia dokumentalna fotografia kreacyjna (artystyczna) fotografia reklamowa 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 16-17. <i>Fotografia</i>, s. 58–65 cyfrowy aparat fotograficzny, statyw, reflektorek, lampka biurowa wybrane elementy do zaaranżowania fotografii kreacyjnej, np. parasol, kapelusz, owoce, świecznik, materiały do stworzenia tła 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka rozmowa nauczająca prezentacja zdjęć i reprodukcji praca z tekstem ćwiczenie ćwiczenie plastyczne: fotografia cyfrowa, fotomontaż prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie specyfiki fotografii jako dziedziny sztuki orientacyjne określanie rodzajów fotografii poznawanie i orientacyjne określanie rodzajów kompozycji oraz środków wyrazu w fotografii komponowanie prostej fotografii kreacyjnej, próba przekazania zamierzonej treści tworzenie prostego fotomontażu z niewielkiej ilości elementów 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie specyfiki fotografii jako dziedziny sztuki, jej historii i związków z malarstwem określanie zakresu, formy i tematyki fotografii dokumentalnej, kreacyjnej reklamowej poznawanie i dokładne określanie rodzajów kompozycji i znaczenia światła, faktury oraz innych środków wyrazu w fotografii tworzenie oryginalnej kompozycji kreacyjnej zestawionej z nietypowych materiałów i przekazującej zamierzone treści tworzenie oryginalnego wieloelementowego fotomontażu
<p>19. Nastrój przedstawienia – postać teatralna, dekoracje, rekwizyty i światło na scenie. „Opuszczona i podniesiona kurtyna” (projekt kurtyny teatralnej)</p>	<p>2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> teatr scena teatralna, kurtyna teatralna aktor, kostium teatralny, lalka, marionetka scenografia, dekoracje teatralne, światło 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 18. <i>Teatr</i>, s. 66–70 wybrane z CD-ROM-u zdjęcia przedstawiające scenografię i kostiumy teatralne wybrane zdjęcia kurtyn teatralnych z XIX i XX w., np. kurtyna H. Siemiradzkiego dla Teatru Słowackiego (CD-ROM), projekt kurtyny Stanisława Wyspiańskiego, kurtyna M. Jaremy dla Teatru Cricot 2 oraz kurtyna Sarah Crouner (według M. Jaremy) wybrane programy teatralne 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja zdjęć rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycje techniką mieszaną: pastele olejne, malarstwo plakatówkami, kolaż z gazet prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość specyfiki teatru, elementów z historii teatru europejskiego orientacyjne określanie niektórych, wybranych elementów wpływających na kształt przedstawienia i jego oprawę plastyczną orientacyjne określanie znaczenia kurtyny teatralnej i wykorzystanie wiedzy podczas wykonywania prostej kurtyny teatralnej prosty opis wyglądu sceny, aktorów, światła na scenie, kurtyn teatralnych na podstawie fotografii teatralnych i zdjęć kurtyn 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie specyfiki teatru, istotnych elementów z historii teatru europejskiego dokładne określanie istotnych elementów wpływających na kształt przedstawienia i jego oprawę plastyczną określanie rzeczywistego, umownego i symbolicznego znaczenia kurtyny teatralnej i wykorzystanie wiedzy podczas wykonania oryginalnej kompozycji przedstawiającej opuszczoną lub podniesioną kurtynę ściśle związaną ze specyfiką teatru i przedstawienia szczegółowe opisywanie wyglądu sceny, dekoracji, aktorów, światła na scenie, kurtyn teatralnych na podstawie zdjęć teatralnych i fotografii kurtyn

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
20. Nastrój i światło w teatrze. Postać teatralna – kostium, maska, kukielka, marionetka. Rekwizyty zmieniające bieg wydarzeń	1.1 2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> scena teatralna scenograf, scenografia kostium teatralny, rekwizyt różne rodzaje teatru (np. aktora, lalkowy, plastyczny) różne rodzaje postaci teatralnych (aktor, kukła, marionetka) 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 19. <i>Teatr plastyczny, performance</i>, s. 71–75 zdjęcia z wybranych przedstawień teatru dramatycznego i plastycznego zdjęcia różnych postaci teatralnych – aktorów, kukielek marionetek zdjęcia teatralnych scenografii, kostiumów lub projektów lampki biurowe, reflektorki z kolorowymi światłami dowolny aparat cyfrowy zeszyt ćwiczeń: 9. <i>Teatr plastyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka praca z tekstem prezentacja zdjęć rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja suchymi pastelami, akwarelami z konturem cienkopisem lub kolorowa wydrapywanka w czarnym tuszu prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość różnych rodzajów teatru, określanie wybranych różnic i podobieństw między nimi orientacyjna znajomość symbolicznego znaczenia postaci, rekwizytów i scenografii w wybranym rodzaju przedstawienia teatralnego orientacyjna znajomość i określanie zadań twórców w zakresie oprawy plastycznej przedstawienia teatralnego orientacyjne określenie cech teatru plastycznego prosty opis znaczenia światła i obrazu w teatrze plastycznym tworzenie wybraną techniką prostej kompozycji przedstawiającej scenę teatralną, scenografię, postaci i światła na scenie 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość różnych rodzajów teatru, określanie istotnych różnic i podobieństw między nimi dobra znajomość symbolicznego znaczenia postaci, rekwizytów i scenografii w różnych rodzajach przedstawień teatralnych dobra znajomość i określanie zadań twórców przedstawienia teatralnego w zakresie oprawy plastycznej przedstawienia dokładne określanie cech teatru plastycznego wnikliwe opisywanie znaczenia światła i obrazu oraz podporządkowania ich zasadom kompozycji w teatrze plastycznym tworzenie wybraną techniką oryginalnej kompozycji przedstawiającej scenę teatralną, scenografię, postaci i światła na scenie
21. Szkolny happening, akcja plastyczna lub performance o treściach ekologicznych „Życie w krajobrazie z odpadów –miasto, rośliny, zwierzęta”	1.1 2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> happening performance teatr plastyczny akcja plastyczna body art scenografia, kostium, rekwizyty 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik, 19. <i>Teatr plastyczny, performance</i>, s. 71–75 zdjęcia z CD-ROM-u przedstawiające wybrane happeningi, performance, akcje plastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji i zdjęć rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: tworzenie rekwizytów i form przestrzennych, makijaży do wybranego działania plastycznego 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjna znajomość cech teatru plastycznego, happeningu i performance'u oraz zauważanie niektórych różnic między nimi a tradycyjnymi przedstawieniami w teatrze dramatycznym orientacyjne określanie znaczenia czasu i przestrzeni, nielogiczności przebiegu zdarzeń w działaniach parateatralnych 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość cech teatru plastycznego, happeningu i performance'u oraz zauważanie istotnych różnic między nimi a tradycyjnymi przedstawieniami w teatrze dramatycznym (udział widzów i przypadkowych przechodniów, działania twórców na własnym ciele, oddzielenie widzów od sceny)

			<ul style="list-style-type: none"> • materiały o wystawie twórczego recydingu „Najlepsze przetwory”, Warszawa, Królikarnia, październik 2013 • duże lustro • aparat fotograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentacja ćwiczenia • omówienie sposobu realizacji ćwiczeń i podsumowanie (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie prostego pomysłu przebiegu i elementów akcji plastycznej lub performance'u o charakterze ekologicznym • wykonanie na twarzy lub odkrytych częściach ciała prostego makijażu nawiązującego do działania ekologicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określenie znaczenia czasu i przestrzeni, nielogiczności przebiegu zdarzeń w działaniach parateatralnych • tworzenie oryginalnej przemyślanej akcji plastycznej lub performance'u o charakterze ekologicznym, tworzenie rekwizytów i scenariusza przebiegu wydarzenia • wykonanie na twarzy i odkrytych częściach ciała oryginalnego makijażu związanego z działaniem ekologicznym
22. Film – twórcy i środki wyrazu. „Daleko i blisko – różne plany filmowe. Znaczenie otoczenia, znaczenie postaci” (szkic)	1.1 2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • kino nieme i film dźwiękowy • reżyser • scenarzysta, scenariusz, fabuła • operator, kadr, ruch kamery • plany: ogólny, pełny, amerykański, półzbliżenie, zbliżenie, duże zbliżenie • montaż, montażysta 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik 20. <i>Film – twórcy i środki wyrazu</i>, s. 76–80 • wybrane zdjęcia filmowe z CD-ROM-u lub krótki fragment wybranego filmu • Andrzej Wajda, <i>Rysunki z całego życia</i>, Warszawa 2011 • duża pusta rama obrazu lub rama zrobiona z papieru 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja zdjęć • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: szkic pastelami olejnymi lub suchymi • omówienie prac (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określenie specyfiki i złożonego charakteru dzieła filmowego • poznawanie wybranych twórców dzieła filmowego i orientacyjne określenie znaczenia ich pracy w tworzeniu filmu • orientacyjne określenie środków wyrazu artystycznego związanych z dziełem filmowym • orientacyjna znajomość różnych rodzajów planu filmowego i tworzenie prostej kompozycji barwnej ilustrującej dwa różne plany filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określenie specyfiki, złożonego charakteru dzieła filmowego, elementów historii kina związanych z przejściem od kina niemego do dźwiękowego • poznawanie istotnych twórców dzieła filmowego i określenie znaczenia ich pracy w tworzeniu filmu • określenie ważnych, charakterystycznych środków wyrazu artystycznego związanych z dziełem filmowym • dobra znajomość różnych rodzajów planu filmowego i tworzenie ciekawej, zaskakującej kompozycji barwnej ilustrującej dwa różne plany filmowe
23. Rodzaje filmu, film animowany. Tworzymy postacie i uczymy je poruszania się w wymyślonym świecie	1.2 2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • film fabularny, dokumentalny, oświatowy, animowany • animacja • reżyser • film długometrażowy • film krótkometrażowy • zdjęcie filmowe • animacja poklatkowa 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: 21. <i>Rodzaje filmu, film animowany</i>, s. 81–84 • wybrane z CD-ROM-u kadry z różnych rodzajów filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka, rozmowa nauczająca • prezentacja zdjęć, filmu • ćwiczenie • ćwiczenie plastyczne: kompozycja tła i wykonanie postaci do animacji wybrana techniką rysunkową lub malarską 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość specyfiki i złożoności dzieła filmowego • orientacyjna znajomość i określenie różnych rodzajów filmów i dokonywanie prostych porównań ich specyfiki • orientacyjne poznawanie specyfiki tworzenia filmu animowanego, pojęcia: animacja, animacja poklatkowa • tworzenie prostej postaci oraz tła (scenografii) do rysunkowego filmu animowanego 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość specyfiki i złożoności dzieła filmowego • dobra znajomość i określenie różnych rodzajów filmów oraz porównywanie ich charakterystycznych cech i specyfiki • dobra znajomość specyfiki tworzenia filmu animowanego, pojęcia: animacja, animacja poklatkowa

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
			<ul style="list-style-type: none"> fragment filmu animowanego z CD-ROM-u do klasy 4. lub 5. cyfrowy aparat fotograficzny 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> stworzenie zdjęć do animacji poklatkowej 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie oryginalnej postaci rysunkowej do filmu animowanego oraz ciekawego tła, świata, scenografii, w której się ona pojawi tworzenie zdjęć i zmontowanie prostej animacji poklatkowej
24. Komputer jako narzędzie artystyczne. Multimedialna prezentacja o regionie	1.1 1.2 2.1 2.2	<ul style="list-style-type: none"> multimedia, multimedialny, prezentacja multimedialna realizacje interaktywne instalacje multimedialne 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik: 22. <i>Komputer jako narzędzie artystyczne</i>, s. 85–88 wybrane z CD-ROM-u przykłady dzieł multimedialnych i realizacji interaktywnych (wybrane fragmenty), albumy, foldery o regionie, okolicy, historii i tradycjach regionalnych kronika szkoły komputer z oprogramowaniem do wykonania prezentacji i dostępem do internetu 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja zdjęć i materiału ilustracyjnego praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: prezentacje multimedialne o regionie lub historia szkoły prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie specyfiki prezentacji i sztuki multimedialnej orientacyjne określanie specyfiki, cech prezentacji interaktywnych orientacyjne określanie sposobu odbioru interaktywnych instalacji multimedialnych tworzenie podczas pracy zespołowej uproszczonej, bardzo krótkiej prezentacji multimedialnej o najbliższej okolicy, zabytkach, tradycjach, wykorzystanie jednego lub dwóch wybranych elementów składowych prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość specyfiki prezentacji i sztuki multimedialnej, określanie elementów składowych dokładne określanie specyfiki, cech prezentacji interaktywnych określanie sposobu odbioru instalacji multimedialnych, zauważanie różnic w stosunku do odbioru tradycyjnych dzieł sztuki tworzenie dłuższej, przemyślanej prezentacji multimedialnej o najbliższej okolicy, zabytkach i tradycjach, praca zespołowa z wykorzystywaniem wszystkich elementów składowych w prezentacji (obrazy np. fotograficzne, tekst, muzyka)

25. „Abstrakcja” (grafika komputerowa)	1.2 2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • grafika komputerowa, grafika wektorowa, grafika rastrowa • grafika 2D • grafika 3D 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: <i>23. Grafika komputerowa</i>, s. 89–92 • zdjęcia z CD-ROM-u przedstawiające przykłady grafik komputerowych • komputer z oprogramowaniem graficznym • drukarka kolorowa 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: abstrakcyjna grafika komputerowa • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość sposobu tworzenia i zastosowania grafiki komputerowej • orientacyjne określanie różnic między grafiką rastrową a wektorową • orientacyjne określanie wyglądu i wykorzystywania dzieł grafiki 2D i 3D • wykonanie uproszczonej grafiki komputerowej za pomocą dostępnego programu 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość sposobu tworzenia i zastosowania grafiki komputerowej • dobra znajomość i dokładne określanie różnic, zastosowania grafiki rastrowej i wektorowej • dobra znajomość, określanie wyglądu i sposobów wykorzystywania dzieł grafiki 2D i 3D, określanie związków grafiki z innymi dziedzinami sztuki • wykonanie ciekawej pod względem formy plastycznej, złożonej grafiki komputerowej za pomocą dostępnego programu
--	---------------------------------	--	---	--	--	---

SZTUKA I RYNEK

26. Rynek sztuki. Prawo autorskie. Katalog wystawy, zaproszenie na wernisaż i informacja prasowa o wystawie	1.1 1.2 2.2 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • prawo autorskie • dzieła sztuki, dobra kulturowe, dobra intelektualne • oryginał • reprodukcja • plagiat 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: <i>23. Rynek sztuki. prawo autorskie</i>, s. 94–97 • wybrane reprodukcje z CD-ROM-u • reprodukcje dzieł Leonarda da Vinci, Vincenta van Gogha, Pabla Picassa • komputer z dostępem do internetu i z oprogramowaniem graficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • praca z tekstem • ćwiczenie • prezentacja reprodukcji, plakatów, katalogów wystaw i rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycje katalogów, zaproszeń, informacji prasowych wykonane tradycyjnymi technikami lub na komputerze • podsumowanie i omówienie prac (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie znaczenia dzieł sztuki, dóbr kultury i ich wartości • orientacyjne określanie znaczenia prawa autorskiego • orientacyjne określanie prawa własności utworów tworzonych przez wielu twórców • orientacyjne określanie sposobów naruszania prawa autorskiego • tworzenie prostego zaproszenia, informacji prasowej i katalogu promującego znanego wystawę artysty 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie znaczenia dzieł sztuki, dóbr kultury i ich wartości dla społeczeństwa, galerii, domów aukcyjnych, kolekcjonerów • określanie znaczenia prawa autorskiego oraz warunków publikowania utworów • określanie prawa własności utworów tworzonych przez wielu twórców • określanie różnych sposobów naruszania prawa autorskiego • tworzenie ciekawego, oryginalnego zaproszenia, informacji prasowej, katalogu promującego wystawę znanego artysty
---	--------------------------	--	---	--	---	--

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
27. Grafika użytkowa, plakat. Projekt słupa ogłoszeniowego albo tablicy z plakatem zapraszającym na film lub koncert	1.1 2.1 2.2 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • grafika użytkowa • grafika warsztatowa • druk • reklama • plakat • typografia, liternictwo • znak plastyczny, złożony znak plastyczny • reprodukovanie, powielanie, nakład 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik: <i>Grafika użytkowa</i>, s. 98–101 • wybrane zdjęcia plakatów, okładek książkowych • ilustracji, banknotów, znaczków pocztowych i innych dzieł grafiki użytkowej (lub ekspozyty) • wybrany materiał ilustracyjny z CD-ROM-u • zeszyt ćwiczeń: 10. <i>Grafika użytkowa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji i ekspozycji • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: plakat, słup, tablica • technika mieszaną • prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa zbiorowa)	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie cech, form i zastosowania grafiki użytkowej w życiu codziennym • orientacyjne określanie znaczenia znaku plastycznego i liternictwa w różnych formach grafiki użytkowej • orientacyjne określanie znaczenia typografii w grafice użytkowej • orientacyjne określanie podobieństw i różnic między tradycyjną grafiką artystyczną a grafiką użytkową • tworzenie prostego słupa ogłoszeniowego albo tablicy z ubogim w formie graficznej plakatem dotyczącym koncertu lub filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie cech, form i zastosowania grafiki użytkowej w życiu codziennym • znajomość i określanie znaczenia znaku plastycznego i liternictwa w różnych formach grafiki użytkowej • określanie znaczenia typografii w grafice użytkowej • określanie wielu istotnych różnic i podobieństw między tradycyjną grafiką artystyczną a grafiką użytkową • tworzenie oryginalnego słupa ogłoszeniowego lub tablicy z ciekawym plakatem dotyczącym koncertu lub filmu; użycie nietypowej formy graficznej i odpowiednie połączenie znaku plastycznego i tekstu
Lekcje powtórzeniowe						
28. Powtórzenie wiadomości: język plastyki, środki artystycznego wyrazu, którymi posługujemy się, tworząc kompozycje plastyczne. Quiz – pytania lub gra planszowa	2.1 2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • kreska • barwa, barwy czyste i złamane, ciepłe i zimne, dopełniające, zjawisko powidoku, względność barw • plama barwna • gama kolorystyczna szeroka, wąska, tonacja, akcenty kolorystyczne • faktura 	<ul style="list-style-type: none"> • cały podręcznik do klasy 6. (reprodukcje), podręczniki dla klasy 4. i 5. (reprodukcje) • wybrane reprodukcje z CD-ROM-ów do klasy 4., 5. i 6. ilustrujące zagadnienia powtórzeniowe • pytania ze sprawdzianów 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie: wykonanie planszy gry różnymi technikami • podsumowanie omawianych zagadnień (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	<ul style="list-style-type: none"> • ogólna znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących tworzenia i odbioru dzieła, jego elementów, środków artystycznego wyrazu, pojęć języka plastyki związanych z wiedzą o kresce, barwie, zasadach kompozycji, światłocieniu i perspektywie • pobieżne powtarzanie i zauważanie zagadnień w charakterystycznych dziełach • tworzenie uproszczonej pod względem graficznym planszy do gry 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących tworzenia i odbioru dzieła, jego elementów, środków artystycznego wyrazu, pojęć języka plastyki związanych z wiedzą o kresce, barwie, zasadach kompozycji, światłocieniu i perspektywie • pełne, dokładne utrwalenie zagadnień powtórzeniowych i zauważanie poznanych środków artystycznych w znanych dziełach o zróżnicowanej formie i charakterze

		<ul style="list-style-type: none"> • walor • światłości, cieniowanie, modelunek światłocieniowy miękki i twardy • kompozycja, (zasada równowagi, symetryczna, rytmiczna, otwarta, zamknięta, statyczna i dynamiczna) • perspektywa, (układ rzędowy, pasowy, kulisowy, perspektywa linearna, powietrzna, malarska, plany obrazu) 			<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie prostych, nieprecyzyjnych odpowiedzi ustnych w grze planszowej, odpowiadanie w formie uproszczonego szkicu lub ilustrowanie wypowiedzi reprodukcją wybranego dzieła, zadawanie prostych pytań innym uczestnikom gry 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenie ciekawej pod względem graficznym planszy do gry • udzielanie pełnych wyczerpujących odpowiedzi ustnych w grze planszowej, odpowiadanie w formie ciekawego szkicu lub ilustrowanie wypowiedzi odpowiednio dobranymi reprodukcjami, zadawanie trafnych pytań innym uczestnikom gry
<p>29. Powtórzenie wiadomości: dziedziny sztuki, rodzaje dzieł i tematy w plastyce. Quiz – pytania lub gra planszowa</p>	<p>2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dziedziny sztuki (malarstwo, grafika, rysunek, rzeźba, architektura, rzemiosło artystyczne, wzornictwo przemysłowe), najważniejsze środki plastyczne, wybrane techniki i twórcy • tematy dzieł sztuki (portret, pejzaż, martwa natura, scena rodzajowa, malarstwo, historyczne, batalistyczne, mitologiczne, sztuka sakralna, animalistyka, sztuka przedstawiająca, abstrakcja) 	<ul style="list-style-type: none"> • cały podręcznik klasy 6. (reprodukcje), podręcznik do klasy 4. i 5. (reprodukcje) • wybrane reprodukcje z CD-ROM-ów do klasy 4., 5. i 6. ilustrujące zagadnienia powtórzeniowe • pytania ze sprawdzianów 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie (gra) • podsumowanie omawianych zagadnień (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • ogólna znajomość powtarzanych zagadnień związanych z poznanymi pojęciami języka plastyki, tradycyjnymi dziedzinami sztuki i nowymi mediami, tematami i rodzajami dzieł, artystami, twórcami • pobieżne, ogólne utrwalanie zagadnień powtórzeniowych, zauważanie poznanych środków artystycznych w niektórych znanych dziełach 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość powtarzanych zagadnień związanych z poznanymi pojęciami języka plastyki, tradycyjnymi dziedzinami sztuki i nowymi mediami, tematami i rodzajami dzieł, artystami, twórcami • pełne, dokładne utrwalenie zagadnień powtórzeniowych, zauważanie poznanych środków artystycznych w znanych dziełach o zróżnicowanej formie i charakterze

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
		<ul style="list-style-type: none"> • bryła, rzeźba, forma przestrzenna instalacja, environment • happening, performance, body art, akcja plastyczna • fotografia (kadr, światło, kompozycja symetryczna i asymetryczna, fotografia dokumentalna i kreatywna, fotomontaż) • teatr (scenografia, dekoracje, kostium, rekwizyt, postać – aktor, kukielka, marionetka) • film (twórcy, zdjęcie, kino nieme, film dźwiękowy, film fabularny, dokumentalny, oświatowy, plany filmowe, filmy długie i krótkometrażowe, film animowany, animacja poklatkowa, montaż) • komputer (grafika komputerowa, grafika 2D, 3D, prezentacje multimedialne, realizacje interaktywne) • grafika użytkowa, typografia, reklama, plakat 			<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie prostych, często nieprecyzyjnych odpowiedzi ustnych na przygotowane pytania w grze planszowej, komentowanie wypowiedzi prostym szkicem lub prezentacją zagadnienia na reprodukcji, zadawanie prostych pytań innym uczestnikom gry 	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie trafnych, przemyślanych odpowiedzi na przygotowane pytania w grze planszowej, komentowanie wypowiedzi odpowiednim szkicem lub prezentacją trafnie dobranej reprodukcji, zadawanie trafnych pytań innym uczestnikom gry

<p>30. Powtórzenie wiadomości: sztuka wokół nas, instytucje kultury, sztuka w przestrzeni miasta i na wsi</p>	<p>1.1 2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka użytkowa i nieużytkowa • muzeum, galeria, zabytki, dobra kultury • skansen, sztuka ludowa, ludowe budownictwo, rzemiosło, malarstwo i grafika • wystawa, wernisaż, katalog, prawo autorskie, oryginał, plagiat • teatr, teatr plastyczny, happening, performance, body art • film: fabularny, oświatowy, dokumentalny, animowany, kadr, plany • fotografia, dokumentalna, kreatywna • grafika użytkowa, plakat, typografia • grafika komputerowa, grafika 2D, grafika 3D • sztuka multimedialna, prezentacje interaktywne • rzeźba, pomnik • instalacja, environment • architektura, architekt • wzornictwo przemysłowe, projektant • rzemiosło artystyczne, rzemieślnik • malarstwo, malarz • grafika, grafik • rysunek 	<ul style="list-style-type: none"> • całe podręczniki <i>Plastyka 6, Plastyka 5 i Plastyka 4</i> (reprodukcje) • wybrane reprodukcje z CD-ROM-ów do klasy 4., 5. i 6. ilustrujące zagadnienia • powtórzeniowe • tekst wybranego sprawdzianu po klasie 6. lub po szkole podstawowej 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka i prezentacja reprodukcji i zdjęć • ćwiczenie • sprawdzian lub ćwiczenie plastyczne: rysunek, szkic dowolnymi kredkami • podsumowanie, omówienie sprawdzianu lub prezentacja ćwiczeń plastycznych (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie związków sztuki z życiem codziennym i zauważanie wybranych instytucji kultury, dzieł, artystów w przestrzeni miasta lub na wsi • tworzenie prostej kompozycji przedstawiającej ulubione lub częste spotkania uczniów ze sztuką • wykonanie sprawdzianu podsumowującego, udzielanie trafnych odpowiedzi na część pytań 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość, określanie wielu związków sztuki z życiem codziennym i zauważanie wielu istotnych, wybranych instytucji kultury, dzieł, artystów w przestrzeni miasta lub na wsi • tworzenie oryginalnej kompozycji przedstawiającej ulubione lub częste spotkania uczniów ze sztuką • wykonanie sprawdzianu podsumowującego, udzielanie trafnych odpowiedzi na większość lub wszystkie pytania
---	--	--	--	--	---	--

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Lekcje dodatkowe						
31. Wielkie poruszenie. „Dekoracyjna rama do obrazu”, „Dekoracyjny świecznik” lub „Wielki bal kostiumowy”	2.2 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka barokowa • rzeźba barokowa • malarstwo barokowe, malarstwo iluzjonistyczne • światłocień • faktura • kontrasty form • kompozycja dynamiczna 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik – dołączona wkładka <i>Wielkie poruszenie</i> • reprodukcje z CD-ROM-u przedstawiające wybrane dzieła sztuki barokowej • zeszyt ćwiczeń: 11.–12. <i>Poruszone posągi, otwarte sklepienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • ćwiczenie plastyczne: kompozycja półprzestrzenna lub przestrzenna z masy solnej lub kompozycja kolorowymi tuszami z konturem świecą lub kredkami woskowymi albo pastelami olejnymi • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjne określanie czasu trwania baroku, niektórych przyczyn rozwoju sztuki barokowej • orientacyjna znajomość cech barokowej kompozycji w malarstwie, rzeźbie i architekturze, określanie niektórych środków artystycznego wyrazu w dziełach barokowych • krótkie omawianie niektórych cech dzieł barokowych • swobodne nawiązanie do sztuki barokowej w kompozycji dekoracyjnej ramy lub świecznika z masy solnej • wykonanie kolorowym tuszem z konturem świecą lub tłustymi kredkami prostej, barwnej kompozycji dynamicznej przedstawiającej bal kostiumowy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokładne określanie czasu trwania baroku, istotnych przyczyn rozwoju sztuki barokowej (m.in. kontrreformacja) • dobra znajomość cech barokowej kompozycji w malarstwie sztalugowym i iluzjonistycznym, rzeźbie i architekturze, określanie wielu środków artystycznego wyrazu stosowanych w dziełach barokowych, ogólnej wymowy, nastroju, dynamiki, dekoracyjności form • omawianie istotnych cech dzieł barokowych o zróżnicowanym charakterze • inspirowanie się sztuką barokową, nawiązanie do niej w kompozycji dekoracyjnej ramy do obrazu lub bogato zdobionego świecznika z masy solnej • wykonanie kolorowym tuszem z konturem świecą lub tłustymi kredkami barwnej, oryginalnej, dynamicznej kompozycji przedstawiającej bal kostiumowy, stosowanie silnych kontrastów światłocieniowych
32. Spojrzenie ku starożytności. „Panorama miasta”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka klasycystyczna • architektura klasycystyczna, budowle o różnych funkcjach • tympanon, kolumny, pilastry • malarstwo klasycystyczne • rzeźba, rzeźba monumentalna 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik – dołączona wkładka • <i>Spojrzenie ku starożytności</i> • wybrane z CD-ROM-u reprodukcje dzieł sztuki z okresu klasycyzmu reprezentujące malarstwo, rzeźbę i architekturę 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja akwarelami lub pastelami suchymi z konturem na tle z gazet 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie przybliżonego czasu trwania okresu klasycyzmu i niektórych czynników mających wpływ na jego rozwój • określanie niektórych cech sztuki różnych dziedzin okresu klasycyzmu • krótki, uproszczony opis wybranych, charakterystycznych przykładów dzieł sztuki okresu klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • określanie dokładnego przedziału czasowego okresu klasycyzmu i ważnych czynników mających wpływ na jego rozwój (odkrycia archeologiczne, poglądy oświeceniowe) • określanie wielu istotnych cech dzieł sztuki okresu klasycyzmu różnych dziedzin (znajomość znaczenia rysunku, nawiązań do sztuki antycznej)

			<ul style="list-style-type: none"> zeszyt ćwiczeń: 13.–14. <i>Chłodne piękno antyku znowu fascynuje</i> 	<ul style="list-style-type: none"> prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie panoramy miasta zainspirowanej rozwojem miast w okresie klasycyzmu, stosowanie techniki pastelów suchych lub akwareli, uzupełnianie pracy konturem 	<ul style="list-style-type: none"> ciekawy, rozbudowany opis kilku dzieł sztuki okresu klasycyzmu o zróżnicowanej formie, temacie, charakterze tworzenie ciekawej, wieloelementowej panoramy miasta, zainspirowanej rozwojem miast w okresie klasycyzmu, wykorzystanie różnych możliwości techniki malowania akwarelami lub rysowania suchymi pastelami na tle z gazet, uzupełnianie pracy ciekawym konturem
33. Ołówek czy pędzelek i co z tego może wyniknąć. „Burza na morzu” lub „Zachód słońca wokół ruin starego zamku”	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> malarstwo romantyczne kompozycja dynamiczna szeroka gama barw kontrasty barwne, kontrasty światłocieniowe 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik – dołączona wkładka <i>Ołówek czy pędzelek i co z tego może wyniknąć</i> wybrane z CD-ROM-u reprodukcje malarstwa romantycznego zeszyt ćwiczeń: 15.–16. <i>Przejmujące wydarzenia na płótnach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: kompozycja farbami plakatowymi prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie czasu trwania stylu romantycznego w sztuce i zjawisk wpływających na twórczość tego okresu rozumienie potocznego znaczenia określeń romantyzm, romantyczny i ich odniesień od sztuki tego okresu określanie niektórych cech i roli artysty romantycznego określanie niektórych cech kolorystyki, kompozycji, tematyki dzieł romantycznych krótki opis wybranego dzieła sztuki okresu romantyzmu tworzenie kompozycji przedstawiającej burzę na morzu lub zachód słońca nad ruinami zamku, w luźny sposób nawiązującej do tematyki, kolorystyki, nastroju, ekspresji i dynamiki w sztuce romantycznej posługiwanie się techniką malowania farbami plakatowymi 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie czasu trwania stylu romantycznego w sztuce, rozumienie znaczenia zjawisk społecznych wpływających na twórczość plastyczną tego okresu rozumienie potocznego znaczenia określeń: romantyzm, romantyczny, ich źródła w charakterze i wymowie dzieł sztuki okresu romantyzmu określanie misji, roli, znaczenia artysty romantycznego i ich wpływu na tematykę i formę dzieł dokładne określanie kolorystyki, kompozycji, tematyki dzieł romantycznych ciekawy opis wybranych dzieł okresu romantyzmu o zróżnicowanej tematyce, formie i charakterze tworzenie ciekawej kompozycji przedstawiającej galopujące konie, burzę na morzu lub zachód słońca nad ruinami zamku, inspirowanie się kolorystyką, nastrojem, ekspresją, dynamiczną kompozycją dzieł romantycznych stosowanie różnych sposobów malowania farbami plakatowymi, stosowanie silnych kontrastów światłocieniowych i zróżnicowanej faktur

AUTOR: Beata Mikulik

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
34. Ołówek czy pędzelek i co z tego może wyniknąć. Brudne nogi na obrazie <i>Babie lato</i> Józefa Chełmońskiego i stare buty van Gogha. „Spotkanie” widziane okiem realisty i impresjonisty	2.1 3.1 3.2	<ul style="list-style-type: none"> realizm impresjonizm malarstwo realistyczne malarstwo impresjonistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik – dołączona wkładka <i>Ołówek czy pędzelek i co z tego może wyniknąć</i> wybrane z CD-ROM-u reprodukcje dzieł okresu impresjonizmu i realizmu zeszyt ćwiczeń: 17. <i>Prawda w sztuce jest najważniejsza</i>; 18. <i>Oczarowanie chwilą</i> 	<ul style="list-style-type: none"> pogadanka prezentacja reprodukcji praca z tekstem rozmowa nauczająca ćwiczenie plastyczne: pastele olejne lub farby plakatowe prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> orientacyjne określanie czasu rozwoju realizmu i impresjonizmu, niektórych przyczyn narodzin obu kierunków przybliżone określanie, znajdowanie podobieństw i różnic między realizmem a impresjonizmem orientacyjne określanie i porównywanie znaczenia niektórych środków plastycznych (barwy, światła, rysunku, faktury, sposobu malowania) oraz tematyki dzieł krótki opis i porównanie niektórych elementów wybranego obrazu realistycznego i impresjonistycznego nawiązanie poprzez technikę, formę i ujęcie tematu do realizmu i impresjonizmu w dwóch barwnych pracach plastycznych przedstawiających spotkanie: jednej wykonanej pastelami olejnymi, a drugiej – farbami plakatowymi 	<ul style="list-style-type: none"> dokładne określanie czasu rozwoju realizmu i impresjonizmu, ważnych przyczyn narodzin obu kierunków precyzyjne określanie cech charakterystycznych, znajdowanie podobieństw i różnic między realizmem a impresjonizmem dokładne określanie i porównywanie formy i znaczenia określonych środków plastycznych (barwy, kolorystyki, światła, precyzji i znaczenia rysunku, faktury, sposobu malowania zwartą plamą lub kropkami, drobnymi plamkami) określanie podejścia do tematu w realizmie i impresjonizmie, porównywanie z romantyzmem rozbudowany opis i porównanie kilku wybranych dzieł realistycznych i impresjonistycznych ciekawe nawiązanie poprzez technikę, kolorystykę, sposób malowania, ujęcie tematu do realizmu i impresjonizmu w dwóch pracach plastycznych ilustrujących podobny temat (spotkanie) posługiwanie się i wykorzystywanie różnych możliwości technik pastelii olejnych w jednej pracy oraz różnych sposobów malowania plakatówkami w drugiej pracy

AUTOR: Beata Mikuliik

<p>35. Blisko, bliżej... obok nas! Etyczne ograniczenia w sztuce – czego nie należy pokazywać? „Co nam w duszy gra, czyli jak za pomocą barw i symboli przedstawić silne uczucia?”</p>	<p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sztuka nowoczesna • sztuka współczesna • kubizm • surrealizm • ekspresjonizm • ekspresja • deformacja 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik – dołączona wkładka <i>Blisko, bliżej ... obok nas!</i> • wybrane z CD-ROM-u reprodukcje dzieł sztuki współczesnej i nowoczesnej o zróżnicowanym charakterze • zeszyt ćwiczeń: 19.–20. <i>Nowa sztuka – wiele twórczych dróg;</i> 21.–22. <i>Co się teraz dzieje w sztuce?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • praca z tekstem • rozmowa nauczająca • ćwiczenie plastyczne: kompozycja farbami plakatowymi, uzupełniona kolażem • prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość i określanie przybliżonych ram czasowych sztuki nowoczesnej i współczesnej • orientacyjne określanie cech niektórych kierunków w sztuce początku XX w. (kubizmu, surrealizmu, ekspresjonizmu) • znajomość niektórych sposobów przedstawiania stosowanych przez artystów w XX w., orientacyjne określanie pojęć: ekspresja, deformacja • krótki opis wybranych dzieł sztuki początku XX w. • ogólna znajomość szybkości przemian, powstawania nowych rodzajów dzieł w sztuce nowoczesnej i współczesnej • określanie wybranych aspektów (m.in. etycznych) znaczenia wolności artysty w sztuce współczesnej • posługiwanie się ekspresją i deformacją we własnej pracy • posługiwanie się farbami plakatowymi z elementami kolażu w wykonywanej kompozycji 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość, określanie ram czasowych sztuki nowoczesnej i współczesnej • dobra znajomość, określanie istotnych cech niektórych kierunków w sztuce początku XX w. (kubizmu, surrealizmu, ekspresjonizmu) • dobra znajomość charakterystycznych, istotnych sposobów przedstawiania stosowanych przez artystów w XX w., rozumienie i precyzyjne określanie pojęć: ekspresja, deformacja • znajomość istotnych, wybranych dzieł sztuki początku XX w., ich rozbudowane opisywanie • znajomość szybkości przemian, powstawania nowych rodzajów dzieł w sztuce nowoczesnej i współczesnej • określanie wielu aspektów (m.in. etycznych, artystycznych) znaczenia wolności artysty w sztuce współczesnej • przemyślane, celowe posługiwanie się ekspresją i deformacją we własnej pracy plastycznej, nawiązanie w pracy do kubizmu, ekspresjonizmu lub surrealizmu • wykorzystywanie różnych możliwości techniki malowania farbami plakatowymi oraz kolażu w wykonywanej kompozycji
--	----------------------------	---	---	---	--	--

Temat, cele główne, założenia	npp ¹	Pojęcia i terminy	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
					Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
36. Lekcja powtórzeniowa. Sztuka w odślonach przez wieki. Obrazy, budowle i rzeźby z różnych okresów w historii. Trzy kompozycje: „Obrazy, budowle, rzeźby przez wieki.”		<ul style="list-style-type: none"> • sztuka prehistoryczna • sztuka starożytnej Grecji • sztuka starożytnego Rzymu • średniowiecze, sztuka romańska, • sztuka gotycka • sztuka renesansowa • sztuka barokowa • sztuka klasycystyczna • malarstwo romantyczne • realizm • impresjonizm • sztuka nowoczesna • sztuka współczesna • kubizm • surrealizm • ekspresjonizm 	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik plastyka do kl. 4., 5., 6. • reprodukcje wybranych dzieł z CD-ROM-ów • zeszyt ćwiczeń: <i>Sprawdź swoją wiedzę o sztuce</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka • prezentacja reprodukcji • rozmowa nauczająca • ćwiczenie, sprawdzian • ćwiczenie plastyczne: kompozycja barwna techniką mieszana pastelami suchymi, olejnymi i farbami plakatowymi • prezentacja i omówienie prac, podsumowanie omawianych zagadnień (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • orientacyjna znajomość ogólnych cech sztuki powtarzanych okresów oraz architektury, rzeźby, malarstwa • orientacyjne określanie czasu, okoliczności, przemian historycznych, ważnych wydarzeń związanych ze sztuką poszczególnych okresów w historii • orientacyjna znajomość, rozpoznawanie niektórych dzieł i prosty opis wybranych dzieł architektonicznych, rzeźbiarskich, malarskich powtarzanych okresów • wykonanie sprawdzianu, udzielanie trafnych odpowiedzi na część pytań • tworzenie prostej kompozycji złożonej z wybranych dzieł jednego rodzaju (architektury, rzeźby i malarstwa) z omawianych, powtarzanych okresów w sztuce • łączenie kilku technik, malowania plakatówką z rysunkiem pastelami suchymi lub olejnymi w pracy plastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dobra znajomość cech charakterystycznych sztuki powtarzanych okresów oraz poszczególnych dyscyplin: architektury, rzeźby, malarstwa • precyzyjne określanie czasu powstania, trwania, okoliczności, historycznych ważnych wydarzeń, odkryć związanych ze sztuką poszczególnych okresów w historii • dobra znajomość, rozpoznawanie i ciekawe opisywanie ważnych dzieł architektonicznych, rzeźbiarskich, malarskich, znajomość wybranych twórców dzieł powtarzanych okresów • wykonanie sprawdzianu, udzielanie trafnych odpowiedzi na większość lub wszystkie pytania • tworzenie oryginalnej, nietypowej kompozycji składającej się rysunkowych i malarskich interpretacji dzieł jednego rodzaju z różnych okresów w sztuce • łączenie malarstwa plakatówką z rysunkiem pastelami suchymi lub olejnymi, wykorzystywanie różnorodnych możliwości technik w tworzonej kompozycji